

ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА
СОФИЯ

ДОКЛАД

НА

**ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО
СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ, СИГУРНОСТ И ОТБРАНА
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЕКТ ЗА
ОТКРИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 9.1 НАЦИОНАЛНА
СИГУРНОСТ, ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ „СИГУРНОСТ И ОТБРАНА”
ВЪВ ВИСШЕ ВОЕННОМОРСКО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ“
ГР. ВАРНА**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана представя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по **проект за откриване на професионално направление 9.1 Национална сигурност**, област на висше образование „Сигурност и отбрана” във Висше Военноморско училище „Никола Й. Вапцаров“ гр. Варна. Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 6 от ЗВО, чл. 13, ал. 8, т. 5 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА /20. 10.2016 г./ критерии за оценяване на проекти за откриване на професионално направление във висшите училища в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.81, ал. 6 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ – ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 81, АЛ.6 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 6)

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

IV. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер, дата на протокол/дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 1/07.01.2021
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 05/18.02.2021 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	25.02. – 27.02.2021 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 5/11.03.2021 г.
6.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 5/11.03.2021 г.
7.	След изтичане срока по чл. 38 (2) от ПДНАОА /отн. становището на оценяваната институция / ПК предоставя доклада на АС

Експертна група:

1. проф. д-р Георги Камарашев – ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - Ръководител на ЕГ
2. проф. д-р Емил Люцканов - УниБИТ– член на ЕГ
3. Георги Хинов – студент – член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата от ПКСПНСО – доц. д-р Мария Илчева

В полученото от ВВМУ становище по настоящия доклад се посочва, че Ръководството на ВВМУ – Варна приема представените в него данни и факти.

II. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТИ ЗА ОТКРИВАНЕ И ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА ВИСШИ УЧИЛИЩА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG) – ЧАСТ 1 (1 – 10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 81, АЛ. 6 ОТ ЗВО¹

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

¹Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

СТАНДАРТ 1 „ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО“

Критерий 1.1 В проекта е оповестена политиката на ВУ за осигуряване качеството на обучение в професионално направление като част от стратегическото управление на висшето училище.

По 1.1.1.

Проектът за откриване на ново професионално направление 9.1 Национална сигурност във ВВМУ е обвързан с изграждане на образователна политика в областта на професионалното направление, като фокусът на цялостната дейност е насочен към задоволяване на специфичните потребности на обществото, свързани с осигуряване на регионалната морска сигурност на държавата, защитата на свободата и достойнството на гражданина, както и защитата на суверенитета, териториалната цялост и опазването на морската граница. Водещи мотивите за откриване на професионално направление 9.1 Национална сигурност са натрупания образователен потенциал във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, адекватна подготовка на специалисти в сферата на сигурността и безопасността в морските пространства, както и острата необходимост на пазара от много добре подготвени специалисти в областта на морската сигурност.

Мисията на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“ се състои в създаване на адаптиран отговор на потребностите на сигурността и отбраната, предвид предизвикателствата на съвременната среда на сигурност и напредъка на технологиите. Това се постига чрез осигуряване на качествено образование и квалификация на специалисти, притежаващи необходимия обем от специализирани знания и умения.

Във ВВМУ „Н.Й.Вапцаров“ има изградени условия за поддържане на качеството на образователната, научноизследователската дейност и академичния състав за обучение в ПН 9.1 Национална сигурност. Обучението в професионално направление 9.1 Национална сигурност е ситуирано във факултет „Навигационен“ (ФН), който е утвърдена образователна структура и привлекателен център за студенти, докторанти и преподаватели. Провеждането на обучение в ПН 9.1. се ръководи от приетата, с решение на Академичния съвет, Стратегия за развитие на ПН 9.1 „Национална сигурност“, като са отчетени традициите за обновяване и разкриване на нови учебни програми в област на висше образование „Сигурност и отбрана“, както и възможностите за провеждане на практика в реални условия на морския и речния бизнес, пристанищната инфраструктура и администрацията на Варненска, Бургаска и Русенска области.

По 1.1.2

Обучението в ново професионално направление 9.1. „Национална сигурност“ съответства на мисията, целите и приоритетите на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и „Актуализирана стратегия за национална сигурност на Република България“ приета с решение на Народното събрание от 14.03.2018 г. Спецификата на специалностите съответства на създадената академична среда във ВВМУ и на специализирани ведомства в сферата на сигурността, с фокус върху морската сигурност.

Планираното в проекта обучение за придобиване на ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ в ПН 9.1 е съобразено с изискванията на действащите норми за качество във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ - стандарт ISO 9001:2015 на Лойд регистър с валидност до 31.11.2023 г. За реализиране на мисията и поставените цели пред училището са приети условията на този международен стандарт по качеството за изграждане на вътрешната Система за управление на качеството (СУК). Политиката за осигуряването на качеството на обучението в училището, в т.ч. и по ПН 9.1, е развита в Наръчник по качеството на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, чиято седма редакция е от 2018 г.

По 1.1.3

Във факултет „Навигационен“ има устойчиво високо качество на предлаганото обучение, осигурено чрез постоянното актуализиране на учебния процес, съобразено с потребностите на обществото, като развитието на науката и е в синхрон с въвеждането на съвременни методи на обучение. В периода до оценяване на проект за откриване на ПН 9.1

„Национална сигурност”, с решение на Академичния съвет на ВВМУ, във ФН е сформирана виртуална катедра „Морска сигурност”, която включва ядро от преподаватели с хабилитация в ПН 9.1. Първоначално катедрата управлява дейностите по създаване на необходимата база данни и оперативното академично управление в ПН 9.1, като в състава на катедрата б са хабилитирани лица (3 професори и 3 доценти), четири от които са хабилитирани в ПН 9.1.

При разработването на учебната документация по ПН 9.1. Национална сигурност е спазен основния принцип за обвързването на образователната мисия, а така също целите и задачите на специалността с учебно съдържание, отговарящо на духа на модерното европейско университетско образование. Изготвените учебни планове, квалификационни характеристики и учебните програми по ПН 9.1. Национална сигурност са одобрени, съобразно нормативните документи, определени с вътрешната Система за управление на качеството на ВУ.

При обучението на студенти в образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по специалност „Национална и регионална морска сигурност“ катедра „Морска сигурност“ във ФН има потенциал да осигури 80% от дисциплините да се водят от хабилитирани лица във факултета, а 87,3% от лекционния материал да се чете от хабилитирани лица от академичния състав на ФН на основен трудов договор.

По 1.1.4.

Дългосрочната стратегия на ВВМУ е да се утвърди и развива като център за морски науки и образование, а една от важните цели на училището е да играе водеща роля в решаването на научноизследователските задачи, възникващи пред морската сигурност и индустрия. Тази цел е естествено свързана с обучението на инженерни и научни кадри на високо научно ниво и предполага училището да продължава да се изгражда като комплексен учебно-научен център в областта на морските науки и морската сигурност. Постигнатото в това направление във ВУ е ключово условие за гарантирането на високо качество и адекватност на предлаганото обучение в ПН 9.1 „Национална сигурност“.

Научните постижения се вземат предвид при актуализирането на вече съществуваща учебна документация и при въвеждането на нови учебни планове и програми. Всички промени в учебната документация се предприемат след внимателно проучване на практиката и опита на други утвърдили се в съответното професионално направление български и чужди университети. Проучването на външната среда и оценката на конкурентоспособността на ВУ са перманентни задачи на ръководството му и на основните звена.

Във ВВМУ се обръща съществено внимание на повишаването на научната компетентност и качеството на публикационната дейност на преподавателския състав, което е предпоставка за високо качество на обучението и по-тясното му свързване с най-новите научни постижения. Академичната колегия е включена и участва активно в различни международни научни мрежи.

По 1.1.5

Академичната почтеност е стратегически приоритет на институционално равнище във ВВМУ “Н. Й. Вапцаров“. Добрите норми за поведение и професионални взаимоотношения във ВУ са формализирани в Етичен кодекс. В него се регламентират основните принципи на приетото и очакваното поведение от всички служители и обучавани лица, във връзка с изпълнението на техните професионални функции и учебни задължения. Създадени са гаранции за спазване на конкурсното начало и процедурите по провеждане на конкурси. Предвидени са мерки за стимулиране и санкциониране на преподавателите.

За по-ефективното, децентрализирано решаване на проблемни казуси във ВУ е създадена и функционира Етична комисия. Дейността ѝ е подчинена на Правилника за устройството и дейността на ВУ. За мнения и сигнали са предоставени и специализирани електронни адреси.

Обобщени констатации по критерий 1.1:

1. ВВМУ “Н. Й. Вапцаров“ има разработена, утвърдена и публично оповестена Стратегия за развитие на П.Н.9.1. „Национална сигурност“. ВУ организира исканото

обучение в ПН 9.1. Национална сигурност в съответствие със своята мисия, цели и задачи. Цялостната дейност на професионалното направление е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва спецификата му.

2. Във ВВМУ “Н. Й. Вапцаров“ има цялостно формулирана и провеждана политика и система за управление на качеството, за което има достатъчно доказателства като съвкупност от документи и дейности. Политиката за осигуряване на качеството е с официален статут и отчетност, оповестена е публично и е превърната в практика

3. Вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучение на ВУ е с ясни и точни съдържателни изисквания за цели, стандарти и критерии за дейността на академичния състав за постигане на високо качество на учебния процес, научните изследвания и професионалната квалификация.

4. ВВМУ има изградена организация за управление на качеството на учебния процес по исканото ПН и свързаната с него преподавателска дейност. Налице е цялостна система за управление на качеството, която стриктно следва приетите на равнище ВУ документи – правилници, процедури, инструкции и др., свързани с различни страни на академичния живот – процес на обучение, научноизследователска дейност и др.

5. Във ВУ се прилагат етични правила за осигуряване на академично единство, чрез които се гарантират академичните свободи, коректните професионални отношения и са елиминирани възможностите за прояви на дискриминация, измами и плагиатство.

СТАНДАРТ 2. РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. За предлаганото обучение по професионалното направление ВУ е предвидило процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни.

По 2.1.1.

Целите и задачите на предлаганото обучение в ПН 9.1. „Национална сигурност“ са определени в учебната документация на ВВМУ, която е разработена в съответствие със съвременните постижения на науката и очертава ясно изразени очаквани резултати. Съдържанието на учебната документация е съобразено с утвърдената Стратегия за развитие на училището в сферата на националната сигурност (Стратегия за развитие на ПН 9.1.), като авторитетен образователен и изследователски център, както и с всички правно-нормативни документи, стратегии и доктрини в сферата на сигурността и избраната на страната.

Във ВВМУ има създадена организация за разработване и одобряване на програмите, както и за проучване на мнението на обучаемите, професионалната реализация на завършилите студенти и очакванията на потребителите на кадри по отношение на качеството на обучението и образователния продукт. В Правилника за учебната дейност на ВВМУ е регламентирано, че учебно-плановата документация се изготвя по единни за училището методика, ограничителни параметри и външно оформление и включва: квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми по изучаваните дисциплини, годишен график на учебния процес и разписания на занятията.

Обучението в професионално направление 9.1 ще се извършва в специалност „Национална и регионална морска сигурност“, ОКС „бакалавър“, редовно обучение; специалност „Мениджмънт на националната сигурност“, ОКС „магистър“, редовна форма на обучение; специалност „Мениджмънт на националната сигурност“, ОКС „магистър“, задочна форма на обучение, като са разработени и окончателно приети от АС три учебни плана, Учебните планове на специалностите в професионалното направление включват задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини. Съотношението между тях защитава концепцията за широкопрофилния характер на висшето образование в областта на морската сигурност.

Въпреки съгласуваността на квалификационните характеристики, те определят много специфичен профил на випусника на обучението в ПН 9.1 във ВВМУ, който не се покрива с нито един друг университет – широка теоретична подготовка (отговаряйки на изискването за по-широко разбиране на националната сигурност, залегнало в стратегията за национална сигурност на България) с акцент върху компонентите на сигурността, свързани с морето; високи изисквания към личностните и лидерските качества; подготовка за работа във високотехнологична среда.

По 2.1.2

Във ВВМУ е налице необходимата учебна документация по образователно-квалификационните степени и форми на обучение, напълно разработена и одобрена за стартиране на обучението в ПН 9.1. Реализацията на учебния процес, в съответствие с тази документация, осигурява придобиването на професионални компетенции и квалификация, предвидени в съответните квалификационни характеристики.

Основната цел на обучението за ОКС „бакалавър” по специалността „Национална и регионална морска сигурност” е подготовката на кадри в областта на съвременните проблеми на националната, регионална и международна морска сигурност, които да имат широкопрофилна подготовка, която да им даде възможност за бърза адаптация и успешна реализация на вътрешния и европейския пазари на труда

Учебният план е много добре балансиран по отношение на семестриалната и седмичната аудиторна натовареност. Осреднената семестриална аудиторна заетост е 296 часа (22 часа седмично). Броят на завършващите процедури също е балансиран - обучението приключва с последната процедура държавен изпит след края на 8-ми семестър. В общия хорариум на задължително изучаваните дисциплини в ОКС „Бакалавър” съотношението лекции/упражнения е 1,6 - 1350 часа лекции и 850 часа практически занятия. Упражненията се провеждат под формата на семинарни и практически занятия на симулатор/в реална среда (учебна практика).

Структурата на плановете е заимствана от добрите практики във ВВМУ по организиране на обучението в ОКС „магистър“. Темите за дипломна работа се селектират по избор от обучаемите и са свързани с решаване на проблеми в предметната област от тяхното работно място. Общата аудиторна заетост в учебните плановете е 385 часа за редовно и съответно 178 часа за задочно обучение, разделени на 289 часа лекции (49.63 %) и 36 часа упражнения за редовно и 137 часа лекции и 21 часа упражнения за задочно обучение. В учебните плановете за задочна форма са съхранени основните параметри на плановете за редовна форма на обучение, като аудиторната заетост е намалена на 50%, извън аудиторната е запазена и общият брой на кредитите е съответно 81 за редовно и 65 за задочно обучение.

По 2.1.3.

При разработването на квалификационните характеристики, учебните плановете и програми за ОКС „бакалавър” и „магистър” в ПН 9.1. са отчетени експертни становища на всички институции в страната в областта на морската сигурност, с които ВВМУ има установени практики за съвместна работа и консултации. Направен е обстоен анализ на информацията, публикувана от морски организации, като Международната организация на морските университети в която ВУ е редовен член.

Реализирано е обстойно проучване на състоянието на пазара, който остро се нуждае от подготвени специалисти в областта на морската сигурност. Проучването е извършено сред национални и регионални компетентни органи и организации в областта на сигурността, с ясни критерии и изисквания към служителите си. На всички е изпратена за становище Квалификационната характеристика на специалност „Национална и регионална морска сигурност” ОКС „бакалавър”.

В учебните плановете се разпределят учебните дисциплини по семестри, аудиторната и извън аудиторна заетост, формата на проверка на постиженията, броят на кредитите за всяка учебна дисциплина и за всеки семестър. Учебният план има стандартизирана за ВВМУ форма, обновена с европейския формат ECTSlabel.

Особеност на програмите е тясното сътрудничество между преподаването и обучението във ВУ с привличането на партньори от реалния сектор на сигурност за придобиване на практически умения. Отличителна характеристика на учебните планове са морския лагер и практически стаж в институции, насочени към придобиване на практически умения и прилагане на теоретичните знания в реална среда и различни равнища на управление на морската сигурност.

По 2.1.4.

Оценъчната система във ВВМУ на резултатите от обучението по всяка дисциплина и оценъчна процедура за завършване на курса на обучение във всяка една специалност са регламентирани в Правилника за устройството и дейността на ВВМУ, Правилника за учебната дейност на ВВМУ и Методика за разработване на учебна програма за учебна дисциплина във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Освен това за семестриалните и държавните изпити и дипломни защиты са разработени методики, регламентиращи тяхното провеждане, документирани в „Методики за подготовка, организиране и провеждане на семестриални, държавни изпити и дипломни защиты във ВВМУ“.

Оценъчната система включва текущ, периодичен и обобщаващ контрол. Основни форми на текущия контрол са: изпитването, индивидуалните беседи, изпълнението на лабораторни упражнения, задачите за самостоятелна работа и др. Периодичният контрол има за цел да се даде оценка на подготовката на обучаемите по отделни части на изучаваната учебна дисциплина. Основни форми на периодичния контрол са: контролните работи, семинарите, курсовите работи (проекти, задачи) и др. Обобщаващият контрол има за цел да се даде оценка за подготовката на обучаемите по изучаваната учебна дисциплина съгласно учебния план.

По 2.1.5.

ВВМУ е разработил учебни планове и програми за специалностите в ПН 9.1 въз основата на проучване, сравнения и анализи на съответната документация на водещите университети в България от 13 акредитирани в ПН „Национална сигурност“ като е използван опитът на известни морски университети от Европа и света. ВВМУ поддържа трайни взаимоотношения с институции от сектора за сигурност на национално и регионално ниво, морски транспортни компании, менингови фирми и др. потребители на кадри в градовете Варна, Бургас, Русе, Видин и прилежащите им региони. Общата сравнителната оценка от съпоставянето на учебната документация с учебните планове на други университети дава основание за извода, че предложеният учебен план на специалност „Национална и регионална морска сигурност“ във ФН на ВВМУ отразява съвременния модел на обучение в професионалното направление.

Учебните планове и програми са съотносими с предлаганите в национални и чужди университети, отчетени са регионалната и национална специфика, както и съвременните научни постижения по професионалното направление в международен план. Съвместимостта в предметната област между обучението в ПН 9.1 във ВВМУ и съществуващия в училището „Център за компетентност Quasar“ определят широки възможности за взаимодействие и потенциална мобилност на преподаватели и студенти.

По 2.1.6

Във ВУ са осигурени необходимите условия за обучение с цел постигане на високо качество на подготовка на завършващите специалисти. Разработена е и е приета за изпълнение Методика за разработване на учебна програма за учебна дисциплина във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Същата регламентира ясни процедури за утвърждаване (одобряване, приемане) на всяка учебна програма и на учебната документация. Действащата процедура е приложена и в ПН 9.1.

На интернет-страницата на ВВМУ са публикувани актуални учебни планове, достъпни за всички студенти. Пакетът от учебни програми за всяка от специалностите се съхранява в Регистратурата за не класифицирана информация на училището. В катедрите също има архив с учебните програми на дисциплините, които се водят от преподавателите.

Разписанието на учебните занятия за всеки семестър се публикува на интернет страницата на Учебния отдел. Спазването на учебния график може да бъде проследяван от студенти, преподаватели и контролни органи през цялата учебна година.

По 2.1.7

Учебните планове и програми във ВВМУ периодично се обсъждат с работодателите, с държавни институции, които са потребители на кадри от ФН, с настоящи и дипломирани студенти. Освен институционални, с Щаба на ВМС и Структурите пряко подчинени на Министъра на отбраната, ВУ има създадени и развива партньорски отношения с български и чуждестранни фирми като: Български морски флот АД; Пристанище Варна и Бургас; ДП „Пристанищна инфраструктура“; Община Варна и Бургас; Дирекция „Морска администрация“ във Варна и Бургас; Дирекция „Речен надзор“ в Русе и Лом; „Космос шипинг“; „Юнион пипинг“; „Български информационен консорциум“ и други работещи в областта на ИТ-технологиите, логистиката, транспорта и осигуряването на морската сигурност. Техните препоръки и коментари се вземат предвид от авторите на учебни програми при актуализиране на учебното съдържание. Системното проучване на мнението на обучаемите е мотивиращ фактор за тяхното участие в изготвянето и актуализирането на учебните планове и програми, академичната натовареност, изпитните процедури, графика на изпитите.

ВВМУ има сключени договори за двустранно сътрудничество с 49 водещи академии и университети от страната и чужбина, както и за провеждане на учебни практики и производствени стажове в промишлени предприятия и фирми Проект BG051PO001-3.3.07-0002 „Студентски практики“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“.

По 2.1.8

ВВМУ прилага утвърдена процедура за определяне на структурата на учебните планове, съдържанието на учебните дисциплини, общият брой кредити и разпределението на учебните кредити в учебните планове за задължителните и избираемите дисциплини, необходими за успешно дипломиране се базира на изискванията на Закона за висшето образование и Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени "бакалавър", "магистър" и "доктор" и Наредбата за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища. Съдържанието на представените в проекта учебни планове за обучение в ПН 9.1 гарантира изпълнението на изискванията на квалификационните характеристики, които са съобразени и с препоръките на ведомствата и фирмите, които са бъдещи потребители на обучаваните кадри в областта на националната сигурност. Окончателният вариант на всеки учебен план се утвърждава от Факултетния съвет на факултет „Навигационен“ и от Академичния съвет на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Задължителните дисциплини в учебния план на специалността „Национална и регионална морска сигурност“ отговарят на изискванията за брой и минимален хорариум на часовете. Тяхното разпределение във времето гарантира необходимата обективна методологична последователност на учебния материал. Практическите дисциплини, отразени в учебния план, в значителна степен са съобразени с нормативните документи, постиженията на науката в областта на професионалното направление. и са в обем, подходящ за подготовката на бъдещите специалисти.

Обобщени констатации по критерий 2.1:

1. ВВМУ извършва обучение по професионалното направление като прилага работеща процедура за разработване, одобряване, наблюдение и обновление на учебна документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми).
2. Учебната документация в специалността „Национална и регионална морска сигурност“ е изготвена в съответствие с институционалната стратегия и има ясно изразени планирани цели и очаквани резултати от обучението. Налице е пълен набор от квалификационна характеристика, учебен план и учебни програми, за ОКС “бакалавър“ по ПН 9.1. Национална сигурност изготвени в съответствие с изискванията на ЗВО за съотношението

между задължителните, избираемите и факултативните дисциплини.

3. В искането за одобряване на проект за откриване на професионално направление 9.1 Национална сигурност планираната квалификация на студентите в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ са ясно дефинирани и в пълно съответствие със заложените критерии на националната квалификационна рамка.

4. Исканото обучение по ПН е съвместимо с учебни програми на други ВУ в България, ЕС и извън ЕС, позволяваща професионална мобилност на обучавани и завършили студенти.

5. *Идентифицирана слабост е липсата на щатно учебно звено (катедра), което да осъществява учебната и научноизследователска дейност в Професионално направление 9.1. Национална сигурност.*

СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ

Критерий 3.1. Планирана система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение в професионалното направление.

По 3.1.1.

Във ВВМУ е създадена организация предлаганото обучение на студентите в ПН 9.1. да се провежда според изискванията на действащите актуални нормативни документи за образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и образователната и научна степени „доктор“, съгласно образователната мисия, цели и задачи на специалностите „Национална и регионална морска сигурност“ и „Мениджмънт на националната сигурност“.

Обучението и преподаването са ориентирани към студентите, като основната цел е да се постигне баланс между съвременното обучение и техните интереси. За разработване на учебната документация в професионално направление 9.1. на ОКС „бакалавър“ и „магистър“ е извършен сравнителен анализ на сродни учебни планове и програми на национални и международни университети – лидери в обучението по специалностите, като се използват нови, съвременни методи на преподаване. Във ВУ има приети стандарти за разработване на учебна документация за обучение в застъпените образователни степени - квалификационни характеристики, учебни планове и програми по образователно-квалификационните степени, чието съдържание и качество са в съответствие с целите на Професионално направление 9.1.

По 3.1.2

Професионалната квалификация на завършващите ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ ще бъде „Защита на националната сигурност“. Квалификационните характеристики, които предварително са съгласувани с потребителите на кадри отразяват точно и ясно позицията на бъдещите специалисти в националната квалификационна рамка за висше образование, а също така и в квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование. Професионалната реализация на завършилите в ПН 9.1 ще бъде в различни сфери на обществения живот, като експертни длъжности в министерството на отбраната и министерство на вътрешните работи; длъжности в централната и областните администрации;- административни позиции в органите за местно самоуправление; длъжности в бизнес организации: експертни длъжности в пристанищните структури и др.

Във ВВМУ са създадени възможности за ефективно използване за обучение на Учебния център по „Кибероперации“, което позволява придобиване на специализирани умения за анализиране на данни, факти и процеси, както и за вярна оценка на явленията, събитията и процесите и вземане на оптимални решения за действия в критични ситуации и за оптимално противопоставяне на действия застрашаващи сигурността.

По 3.1.3

В учебния план за обучение на студентите в ОКС „бакалавър“, специалност „Национална сигурност“, са регламентирани две практики: учебна практика през I курс - общо 10 дни морски лагер и учебна практика през III курс– десет дни.

Целите на практиките са свързани с интегриране на теоретичните познания с практическите умения, подобряване на мотивацията на обучаемите по време на последващото обучение, формиране на предварителни нагласи за избор за бъдеща професионална кариера, усъвършенстване на практическата насоченост на обучението, запознаване със спецификата на работа в сектора за сигурност.

ВУ има сключени договори за провеждане на учебни практики в държавни, общински и морски институции, държавни предприятия и частни фирми от морския бизнес. Подчертан интерес от страна на обучаемите предизвиква възможността за включването им в проект „Студентски практики“, финансирана от ЕС. Във училището периодично се извършва анализ на отзивите на потребителите на кадри на училището за учебна практика на обучаемите и професионалната им реализация съгласно „Процедура за провеждане на анкети във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

По 3.1.4

Във ВВМУ има изградена стройна организация за проучвания на степента на заинтересованост на студентите за обучение по образователни програми. Периодично се провеждат анкети с обучаемите студенти, в които приоритетно място намират и обстойно се обсъждат учебните планове и програми и качеството на провеждане на самите занятия. В тези анкети се проявява степента на заинтересованост на студентите от цялостния процес на обучение.

Завършилите се реализират успешно в корабоплаването и пристанищната дейност, морската администрация, менинговите фирми и др. Най-голяма част от тях са заети във Варна, Бургас и други областни центрове, следвани от работещите в общински центрове и образователни институции. По показателя „дял на образователния пазар в професионално направление Транспорт, корабоплаване и авиация“, ВВМУ се нарежда сред най-големите университети.

По 3.1.5

Обучението по ПН 9.1 „Национална сигурност“ във ВВМУ предвижда прилагането на различни образователни технологии, чиято цел е системен начин на реализиране и оценка на цялостния процес на преподаване и учене от гледна точка на спецификата на конкретните изучавани дисциплини. ВВМУ осигурява високотехнологична инфраструктура за симулации при провеждане на обучение на студенти в ПН 9.1., включваща:

- „Военноморски тактически симулатор“ – създаден с усилията на преподавателите във водещата катедра. Позволява създаване и проиграване на сценарии, свързани с предотвратяване на рисковете за сигурността на кораби и платформи в конкретна среда за сигурност.

- „Център за интегрирано управление на бреговата зона“ и „навигационните“ симулатори в катедра „Корабоводене“. Центърът е уникален в европейски мащаб и за Черноморския регион център за борба с разливи. С помощта на този тип симулатори се осигуряват практическите занятия, свързани с морската сигурност и управление на дейностите на море.

- В рамките на проект „Изграждане и развитие на Център за компетентност „Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска“ (Quasar)“, финансиран по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г., е изграден Център за компетентност (ЦК), който обединява технологии за квантова комуникация, сензорика и управление на риска чрез интелигентни системи и се очаква да бъде генератор на нови подходи и решения в областта на сигурността. Един от аспектите на симулационната среда, който се предвижда за използване в практическите занятия от ПН 9.1 е анализ на сигурността на критичната инфраструктура и на системата за управление на кризи, бедствия и аварии на различните нива.

- ВУ е инвестирало изграждането на лаборатория за „Киберсигурност“, която да осигурява обучението и НИД в ПН 5.3. в технически аспект. Изградения учебен център по „Кибероперации“ може да се използва в практическите занятия по дисциплините, свързани с

организацията и стандартите за киберсигурност в учебните планове за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“.

По 3.1.6

Критериите и метода за проверка и оценка на знанията и уменията на обучаемите и критериите за поставяне на цифрова оценка на студентите по конкретните учебни дисциплини са описани в съответните учебни програми. Те публично се оповестяват от водещия преподавател на първото занятие по дисциплината. Комисията, която провежда крайната изпитна процедура се състои от трима души – председател и двама членове, които се разписват в изготвения протокол. Редът за провеждането на държавните изпити и дипломните защиты в училището е регламентиран в отделна глава на „Правилник за учебната дейност на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Системата за наблюдение, оценяване, поддържане и усъвършенстване качеството на обучение във ВУ е стабилна и съответства на стандарт ISO 9001:2015. В отговор на предизвикателствата на динамичната и сложна външна среда и на произтичащите от тях, адаптация на мисията, визията и стратегията на ВВМУ са направени адекватни планови и организационно-нормативни промени в съществуващата Система за управление на качеството.

По 3.1.7

ВВМУ е разработил пълен набор от документи за обучение по ПН 9.1. Национална сигурност, които гарантират качеството на образователния процес, като се търси и зачита мнението на потенциалните потребители на кадри при анализа и обновяването на разработената учебна документация.

Във ВУ е създадена стройна организация за привличане, прием и адаптиране на българските и чуждестранни студенти и докторанти. На сайта на Училището са позиционирани линкове за прием на студенти и докторанти. Желаетелите могат да получат полезна информация за специалността и попълнят електронна форма за заявка за участие в кандидат-студентски конкурс. Документите могат да се изпращат online.

Във ВУ е развърнат фронт-офис „Чуждо езиково обучение“, който се ръководи от помощник-ректор. Броят на обучаваните чуждестранни студенти в училището е относително висок и нараства през всяка следваща година (към момента само гръцките студенти са над 370). По програма Еразъм се реализира постоянна изходяща и входяща мобилност. Извършва се постоянен обмен на информация за обучението с университетите, партньори на ВУ по програма Еразъм, както и по проекти на национални и европейски научноизследователски програми.

По 3.1.8

Мобилността на студентите от ВВМУ е финансово осигурена по програма Erasmus+. Образователната мобилност с цел практика в сферата на висшето образование е насочена към студенти и докторанти, както и наскоро дипломирали се и дава възможност за стаж в друго висше училище или предприятие в чужбина. Мобилността на студентите от специалността „Национална и регионална морска сигурност“ ще бъде осигурена с двустранни договори между ВВМУ и европейски университети.

За стимулиране и осигуряване на по-добри възможности за мобилност на студентите в учебните планове на училището е заложено сериозно изучаване на английски език. В предложения в настоящия проект учебен план за ОКС „Бакалавър“ по „Национална и регионална морска сигурност“ за обучение по този език са предвидени 240 часа аудиторна и 360 часа извън аудиторна заетост, което ще осигури солидна обща и специализирана подготовка по английски език.

По 3.1.9

Във ВУ има регламент за разглеждане на жалби от студенти, заложен в Правилника на училището. При наличие на жалба от страна на обучаемите, началникът на ВВМУ със заповед назначава комисия за разглеждане на случая. Комисията подробно анализира фактите и формулира предложение за решение. За жалби свързани със залегналите в ЗВО

академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация, както и неетично поведение и опити за плагиатство, се прилагат разпоредбите на приетия от Академичния съвет „Етичен кодекс на служителите и обучаваните лица във ВВМУ „Н.Й. Вапцаров“. Жалбата се разглежда от комисията по етика, която е експертен и консултативен орган, създаден с решение на Академичния съвет за даване на становища относно етичните аспекти на дейността на служителите и обучаваните лица във ВУ.

Констатирана е липса на жалби от страна на студенти във връзка с непознаване на критериите за оценяване, проблеми, свързани с образователния процес по различни дисциплини. При депозиране на студентски жалби разглеждането им е ангажимент на Етичната комисия на ВУ.

Обобщени констатации по критерий 3.1:

1. Във ВУ, преподаването и оценяването осигуряват насърчаване на инициативността, мотивацията и активността на студентите в учебния процес, като същевременно структурата (компонентите) на оценката максимално справедливо отразява положените от обучаемите усилия в този единен и цялостен процес.

2. Прилаганите принципи за обучение и преподаване в ПН 9.1. са ориентирани изцяло към студентите, като това играе ключова роля за стимулиране мотивацията, критичното осмисляне на получаваните знания и ангажираността на студентите в процеса на обучение. Използваният подход изисква прецизно обмисляне и разработване на учебните програми и задължителна оценка на постигнатите резултати.

3. В практическата подготовка на студентите е включена уникална инфраструктура, включваща тренажорни и симулационни комплекси, които са предпоставка за постигане на дефинирания профил на випускника в квалификационната характеристика.

СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И СЕРТИФИЦИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 4.1. Оповестени публично приетите документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента. Предвиден прием, развитие, признаване и дипломиране в професионалното направление. Доказателства за последователното им и прозрачно прилагане.

По 4.1.1.

Организацията на приема и обучението на курсантите и студентите във ВВМУ е в съответствие с Правилник за учебната дейност, Правилник за устройството, дейността и управлението на Центъра за кариерно развитие, Процедура за ранно кандидатстване и записване на студенти, Правилник за приемане на студенти във ВУ за учебната 2020/2021 и др.

ВВМУ оповестява публично приетите документи, очертаващи т. нар. „жизнен цикъл“ на студента. Прилагат се всички нормативни документи, които обхващат етапите: прием в съответно професионално направление; развитие; признаване; сертифициране.

Подобна информация за приема на студенти във ВВМУ се публикува на сайта на училището ежегодно в рамките на конкретната кандидатска кампания. Информацията за предлаганите във ВУ образователни програми се популяризира и чрез текущо организираните и провеждани срещи с основни бенефициенти на училището, в рамките на ежегодния „Ден на отворените врати“ и чрез други форуми.

Ежегодно с новоприетите студенти, преди започване на зимния семестър, се провежда 3-дневен адаптационен курс. За по-бързата адаптация и за подобряването на организацията на управление на учебния процес, на студентските класни отделения от първи курс са назначават класни наставници (тьютори). Във ВВМУ процедурите и практиките за признаване на квалификациите за висше образование (прием, развитие, признаване на сроковете на обучение и дипломиране) са в съответствие с Конвенцията за признаване на

квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион ,така както са регламентирани в ЗВО.

По 4.1.2.

Във ВВМУ е изградена организация за поддържане и развитие на сътрудничество с други висши училища и организации, като през последната учебна година са сключени нови договори за мобилности по програма Еразъм. Регулярно се провеждат информационни кампании и срещи за разясняване на възможностите, които предоставят програмите за мобилност. От 2019 г. във ВУ действа Правилник за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища. Академичното признаване на периоди на обучение и практика в чужбина на студентите в училището е регламентирано чрез „Правила за организиране на студентската мобилност и на системата за натрупване и трансфер на кредити”, и „Вътрешния правилник за работа по програма ЕРАЗЪМ+” .

ВУ поддържа партньорски контакти с работодатели и специалисти от морската практика, представители на менингови фирми, администрацията на предприятията управляващи пристанищната инфраструктура в регионите Варна, Бургас и Русе, което осигурява участие на студенти в стажове, летни програми и практически курсове.

ВВМУ е сключило договори за преподавателска, студентска и докторантска образователна и изследователска мобилност по програма Еразъм с четиридесет и осем (48) европейски висши училища. През последните 4 години се задълбочава взаимодействието в процеса на обучение и практика с държави – членки на НАТО. Ежегодно обучаеми от ВУ провеждат плавателна практика на борда на кораби на Румънската военноморска академия, Полската военноморска академия, Военноморската академия на САЩ в Анаполис и Морския университет „Пири Рейс“.

По 4.1.3.

ВУ е осигурило възможност на студентите за участие в осъществяваната научноизследователска и художественотворческа дейност и формите за нейното публично обективизиране. Включването на студентите и докторантите в научноизследователската дейност е неотменима част от обучението във ВУ, отразено във вътрешни нормативни актове „Правилник за устройството и дейността на Военноморския изследователски център” и „Правилник за устройството и дейността на център за трансфер на морски технологии към ВВМУ”, в съответствие с които обучаемите участват в научноизследователската дейност на ВУ, като се гарантират авторските и изобретателските им права и задължения. Тези права са реализират и в създадените възможности за участие в национални и международни проекти.

В рамките на обучението си студентите и докторантите от ФН имат възможност за развитие и чрез участието си в организацията и провеждането на научни форуми, конференции, семинари, дискусии, кръгли маси, публични лекции, практически обучения и др. по теми от областта на избраната специалност. Във ВУ има утвърдена практика при реализирането на изследователски проекти да се осигурява участие на докторанти, работещи по съответната проблематика.

По 4.1.4

ВВМУ прилага утвърдени процедури за спазване на държавните изисквания към съдържанието на основните документи, като са разработени „Правила за спазване на държавните изисквания към съдържанието на основните документи издавани от ВВМУ”.

Във ВУ има разработен Регистър на документите по управление на качеството. Налице са програмни документи и учебна документация, решения и резултати от вътрешни и външни одити, свързани с качеството на обучение и на академичния състав от академични и факултетни съвети, както и на други университетски форуми с участието на представители на студентите, потребителски организации, провежданите целеви обучения по функционирането на СУК; обобщени резултатите и препоръки от одитите на СУК и са публично обявени мерките за изпълнение препоръките от одитите на СУК с цел подобряване на нейната ефективност.

Цялостната дейност е съобразена със Стандарти за контрол изпълнението на целите на образователния процес. Спазват се законовите изисквания към съдържанието на основните документи за образование и квалификация. Спазването им се осигурява на равнище ВУ, а контролът върху него е в компетентността, задълженията и отговорностите на експертите в учебния отдел.

По 4.1.5

ВУ приема реализацията на завършилите студенти и докторанти за обективен измерител и регулатор за качеството на учебната дейност и неделима част от Рейтинговата система. В тази връзка е изградена, поддържа и успешно функционира система и организация за проучване на студентското мнение и професионалната реализация на завършилите студенти. Ежегодно се получава информация и за заеманата длъжност и удовлетвореността от завършеното образование и качество на подготовка на випускниците студенти и докторанти, както и за необходимостта от допълнително повишаване на квалификацията.

Подробна информация за професионалната реализация на завършилите ВВМУ се получава и от създадената през 1997 г. „Асоциация на възпитаниците на Морско училище”, която има секции във Варна, София, Русе, Ловеч, Бургас, Северна Америка и Виетнам. Асоциацията периодично издава Бюлетин и Алманах с такава и друга полезна информация.

В рамките на международната програма „Blue Careers in Europe”, ВУ разработва проект на „Система за поддържане на кариерната реализация на випускниците на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”. С реализация на този проект много по-пълно и навременно може да се следи, от профилиращата катедра и ФН, реализацията на бъдещите випускници по предлаганите в настоящия проект квалификационни степени и специалности в ПН 9.1. Национална сигурност.

Обобщени констатации по критерий 4.1:

1. За ПН 9.1. във ВВМУ има ясно формулирани дейности на „жизнения цикъл” на студентите – от приема до завършване на тяхното обучение. Гарантирана е изискуемата прозрачност на всички процедури и критерии за прием на студенти.
2. ВУ е осигурило необходимите условия и подкрепа по отношение на студентите в тяхната академична реализация и създадени условия и традиции за стимулиране на публикационната активност, които са напълно приложими и за исканото ПН.
3. Изработените процедури за прием, признаване и сертифициране гарантират спокойствие и увереност в студенти в предприетите от тях дейности, свързани с тяхната мобилност.
4. Във ВУ има вътрешни правила за спазване на държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища и изградена система за проследяване на професионалната реализация на завършилите студенти.
5. Създадени са условия за международно сътрудничество по исканото ПН, осигуряващи международна мобилност на преподаватели и студенти, чрез програмата Еразъм и други възможности.
6. *С цел осигуряване на практически ориентирана среда на обучение в ПН 9.1. ВВМУ да сключи договори с институции, и организации за провеждане на практически занятия и стажове, както и да привлече в учебния процес изявени представители на практиката.*

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Политика на ВУ за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление.

По 5.1.1.

ВВМУ има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на специалностите и

подготовка на докторанти. За заемането на академични длъжности във ВУ както и за професионалното развитие на академичния състав има вътрешни процедури, които се реализират при спазване на следните законови и подзаконови нормативни актове: - Закон за висшето образование; - Закон за развитие на Академичния състав в Република България; - Правилник за прилагане на ЗРАСРБ; - Правилник за развитието на академичния състав на ВВМУ; - Стратегия за развитие на ВВМУ; - Правилник за атестиране на академичния състав на ВУ.

Обявяването на конкурси за заемане на академични длъжности, определянето на научни журита и провеждането на заседанията им, както и изборите от Факултетния съвет и от Академичния съвет на лицата за заемане на академичните длъжности се провеждат в съответствие с горепосочените нормативни документи. На официалния си сайт ВУ поддържа архив на проведените процедури и своевременно обявява ново откритите такива. Представената обобщена информация за развитието на академичния състав на училището свидетелства за кариерното израстване на преподавателите.

По 5.1.2.

Усилията на ръководството на ВУ са насочени към пълно осигуряване на преподаватели по профилиращите дисциплини в ПН 9.1 Национална сигурност отговарящи на законовите изисквания, със съответстваща на дисциплините образователна квалификация и представителна изследователска активност.

С решение на АС от 28.01.2021 г. е създадено временно звено (виртуална катедра „Морска сигурност“) натоварено с отговорности по изпълнение на процедурите за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация и управление на качеството на учебния процес в исканото ПН. Звеното включва хабилитирани преподаватели, такива с ОНС и докторанти в ПН 9.1. Списъчният състав на звеното е:

1. Проф. д.н. Валери Стоянов – ръководител - 3.2. Психология
2. Проф. д.в.н. Боян Медникаров - 9. Сигурност и отбрана
3. Проф. д-р Янчо Бакалов - 9.1. Национална сигурност
4. Доц. д-р Сияна Люцканова - 9.1. Национална сигурност
5. Доц. д-р Огнян Къчев - 7.6. Спорт
6. Доц. д-р Недко Димитров - 9.1. Национална сигурност
7. Гл. ас. д-р Анна Караденчева - 3.7. Администрация и управление
8. Ас. Пламена Ефтимова

В обучението на студентите от професионално направление 9.1 Национална сигурност се предвижда да бъдат ангажирани 18 хабилитирани преподаватели (професори и доценти), 1 главен асистент (с ОНС доктор) и трима старши преподаватели от които единия е с ОНС доктор, от които 17 са на първи ОТД във ВВМУ, а 1 е на втори трудов договор. От хабилитираните 18 преподаватели на първи основен трудов договор 6 са професори, 12 са доценти, от които 3-ма са доктор на науките. Установено, че е предвидения академичен състав отговаря на изискваният от ЗВО нормативен минимум от хабилитирани преподаватели на ОТД.

Структурата на академичния състав на първи основен трудов договор е: Професори – 6 (средна възраст 62,5 години); Доценти – 13 (средна възраст 47,4 години); Доктор на науките – 4 (63,4 г.); Главни асистенти – 2 (средна възраст 46,75 години). Предвиден е достатъчен брой хабилитирани преподаватели на ОТД, които да водят лекции и упражнения по профилиращите дисциплини. Лекционните курсове на задължителните и избираемите дисциплини се възлагат на хабилитирани преподаватели от които 95,5% са на ОТД

По 5.1.3.

ВВМУ има разработени политики и практики на наблюдение, отчитане и обсъждане на изследователската дейност на академичния състав. Ежегодно в края на учебната година всеки преподавател представя информация за участията си в проекти, конференции, семинари, а също така и за реализираните публикации от извършената изследователска дейност, а ежегодно в края на календарната година или в края на първия семестър на

учебната година се подготвя и обсъжда Отчет за изследователската дейност на академичния състав на Факултета.

Оценяването на цялостната учебна и научноизследователска дейност на преподавателския състав от ВУ се извършва чрез действаща система за атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите в училището. Тя е регламентирана в „Правилник за атестиране на академичния състав”. Според правилника нехабилитираният състав трябва да бъде атестиран на всеки 3 години, а хабилитирания - на всеки 5.

Във ВВМУ има създадени добри условия за обмен на опит и възможност за повишаване и поддържане на международните позиции, за интегриране и международна съвместна дейност. Преподавателската мобилност протича по линия на програма Еразъм (Еразъм +). За последната учебна години са осъществени 6 изходящи преподавателски мобилности в 4 университета с цел изнасяне на лекции, съобразени както с подготовката и приоритетните теми на съответните преподаватели, така и с изискванията на приемащата страна.

По 5.1.4

ВВМУ има приети и оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство. Приет е Етичен кодекс, който има за цел да стимулира развитието и утвърждаването на етичните норми в отношенията между преподаватели, служители и студенти. Той регламентира основните принципи, които преподавателите, служителите и студентите трябва да прилагат при дейността си във ВУ.

Проблемите на подобие в научните произведения са предмет на учебната програма за подготовка на докторанти по дисциплината „Информационни ресурси“. Трудовете на докторантите и преподавателите, представяни във ВВМУ, се контролират за евентуално преписване с помощта на програмния продукт iThenticate, закупен от ВВМУ. С него се проверяват дисертациите, дипломните работи, курсовите работи, монографиите, докладите от научни конференции, провеждани от ВУ и научните статии, преди публикуване в реферирани издания, включително и на обучаеми, командирани за участие в конференции.

По 5.1.5

ВВМУ има установени трайни традиции в научноизследователската и развойна дейности. Привличането на преподаватели, студенти и докторанти за използване на потенциала им в научните изследвания е непрекъснат процес и се осъществява въз основа на приетата и утвърдена от Академичния съвет „Програма за разширяване на участието на научно-преподавателския състав, докторанти, курсанти и студенти в изследователската дейност, изпълнявана от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”.

ВВМУ като образователна институция непрекъснато се стреми да усъвършенстват своя научноизследователски потенциал. Възприет е принципът, че високото ниво на научноизследователската дейност е задължителна стъпка в осъществяването на ефективно взаимодействие между образователен процес, наука, технологично развитие и иновационна политика. Научноизследователската дейност е съставна част от учебния процес и се развива в съответствие с утвърдената от академичната общност „Стратегия за развитие на научните изследвания”.

По 5.1.6.

ВВМУ традиционно поддържа висока изследователска активност чрез експертна и консултантска дейност на преподавателите и докторантите, както и участие в изследователски проекти на различно ниво. През отчетния период академичния състав на ФН е участвал в общо над 20 проекта - международни, национални, регионални и вътрешно-университетски (10). Най-значимите международни проекти са: - DECOMAR; - MENTORESS; - Maritime Education Network to Orient and Retain Women for Efficient Seagoing Services; - E-Maritime Medicine for seafarers students and seamanship physicians.

Национални проекти с най-голяма значимост са: Изграждане и развитие на Център за компетентност “Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска” (Quasar)”; „Интегрирана информационна система за поддръжка управлението на бреговата

зона (ISSCZM)“; Анализ на съществуващата Система за движение на корабите в териториалното море и вътрешните морски води на Република България.

Във ВУ са възприети обективни критерии за оценка на научната дейност на преподавателите в ПН 9.1. като поддържане на висока публикационна активност, участия в национални и международни научни форуми, рецензиране на научни работи в специализирани научни списания и др. Оценката на научноизследователската дейност на академичния състав, привлечен за научна и методическа дейност по обучение в професионално направление 9.1 за отчетния период до 2020 г., по отделните показатели (в съответствие с Правилник за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища е, както следва: - *Научни резултати* – $U_1 = 11,27$; - *Научен капацитет* – $U_2 = 1,86$ и - *Национална и международна разпознаваемост* – $U_3 = 1,55$. Общата оценка за научноизследователска дейност на академичния състав, привлечен за научна и методическа дейност по обучение в професионалното направление е: $U = 14,68$.

Обобщената информация за публикационната активност на преподавателите на първи ОТД позволява да се направят следните констатации: - от реализираните общо 130 публикации, 46 от тях са статии в списания и научни сборници, 68 - доклади от научни конференции и 16 - книги, учебници, учебни пособия и монографии. Общо 19 за периода 2015-2020 г. са в световноизвестните бази данни SCOPUS и WoS.

Установено е многократно цитиране на научните трудове на преподавателите в трудове на наши и чужди автори в страната и чужбина. Броят на цитатите на научни публикации за последните 5 години, по данни от SCOPUS са общо 165. Индексът на Хирш (h-индекс), по данни също на SCOPUS е 2. Във ВУ има стремеж към повишаване качеството на публикуваните резултати чрез увеличаване на статиите в научни издания с импакт фактор, както и на броя на цитиранията в международни списания и трудове.

Обобщени констатации по критерий 5.1:

1. Във ВВМУ има разработена политика за развитие и осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури. Съществуват публично оповестени конкретни и прозрачни процедури, отговарящи на законовите изисквания за наемане на работа на квалифицирани преподаватели, осигуряващи обучението в професионалното направление.

2. Във ВУ с решение на АС е създадено временно звено (виртуална катедра „Морска сигурност“) натоварено с отговорности по изпълнение на процедурите за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация и управление на качеството на учебния процес в исканото ПН.

3. В учебния план за ПН 9.1. профилиращите дисциплини се водят от преподаватели на първи ОТД, със съответстваща на дисциплините квалификация и представителна изследователска и публикационна активност.

4. *Въпреки добрата обезпеченост на обучението в ПН 9.1. с хабилитиран състав, ВВМУ следва да насочи усилия към подготовка на собствени кадри и привличане на преподаватели с ОНС „доктор“ в професионално направление 9.1. Национална сигурност, както и на преподаватели от практиката.*

СТАНДАРТ 6: УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИ

Критерий 6.1. Планирана и осигурена финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности на професионалното направление

По 6.1.1

ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ разполага със съвременна учебно-материална и научноизследователска база, развивана постоянно с влагане на значителни собствени инвестиции и привлечени средства. Тя осигурява безспорно предимство на учебното заведение и оказва

благоотворно влияние на качеството на учебно възпитателния процес. Обучението на тренажори, симулатори и в специализирани лаборатории осигурява придобиване на търсени от работодателите практически умения и научни знания, липсата на които биха отнели години за натрупването на съответния практически стаж и опит.

С цел подобряване на социално-битовите условия и качеството на живот на курсантите, студентите и преподавателския състав в периода 2014-2020 г. са вложени значителни средства за обновяване на материално-техническата база (МТБ), повишаване на енергийната ефективност на жилищните помещения и учебните корпуси. Изцяло обновени са всички лекционни зали и над 90% от класните стаи, които ще се използват за аудиторна и практическа заетост в ПН 9.1. Специализираните компютърни кабинети, лаборатории, симулатори и тренажори са общо 109.

В учебните занятия се прилагат съвременни дигитални технологии, свързани с достъп до онлайн бази данни, фондове и други масиви информация. Ежедневния учебният процес е осигурен с необходимите технически средства, които са основа за провеждане на високоефективни лекционни курсове и семинарни занятия. За целите на обучението ФН разполага с 15 мултимедийни проектори, които са постоянно стационарно монтирани в аудитории, както и с подходяща аудиовизуална и записваща техника. Наличната високотехнологична среда стимулира използването на интерактивни и технически базирани форми на обучение.

Общият капацитет на аудиторната и лабораторна база на ВУ включва 5269 работни места (през 2014 г. са били 4401). За 100 обучаеми (средно приравнен брой) са осигурени 242 работни места за аудиторна и лабораторна работа. При коефициент на натоварване 0,8 и при планиране на 6 (шест) часа за учебен ден, могат да се провеждат нормално и с добро качество учебни занятия едновременно с 3779 души, а при 8 (осем) часа за учебен ден - с над 5000 души. Във ВВМУ за периода 2014-2020 г. общата аудиторна и лабораторна площ е увеличена с над 12%, а работните места за аудиторна и лабораторна работа - с над 19%. Преподавателският състав на училището на ОТД през учебната 2019/2020 година е 134 души. Лабораторната площ за изследователска дейност в кв. м. на един преподавател на ОТД е 24,4 кв. м., която спрямо 2014 г. (18,7 кв. м.) е увеличена с 34,3%.

По 6.1.2

ВВМУ е осигурило достъп на преподаватели и обучаеми до безжичен интернет, както и необходимата информационна база за обучение на студентите в новото ПН 9.1. Компютърната база на училището през 2020 г. включва общо 748 компютри, което представлява увеличение с 49% спрямо 2015 г. Общо в училището има 31 зали, лаборатории, кабинети и класове, оборудвани с компютри за обучение на студентите. Компютърните зали за обучение на 100 студенти (средно приравнен брой) са 1,6. Общият брой компютри, използващи се за аудиторна и лабораторна работа на студентите са 579, а компютрите за обучение на 100 студенти (средно приравнен брой) са 27,8. Лабораторната площ на един преподавател на ОТД в звеното е 43,6 кв. м.

ВВМУ използва лицензиран системен и приложен софтуер, който е обект на изучаване от курсантите и студентите или се преподава при решаване на задачи по специалните и профилираните дисциплини. Компютърната, комуникационна и мултимедийна техника в ФН е на разположение на студентите в процеса на тяхното обучение в ПН 9.1., като всеки студент има достъп до всички информационни системи и до Internet. Наличието във ВУ на два броя сървъри, не включени в продуктивна среда дава възможност за провеждане на множество експерименти, свързани с използването на различни средства за дек стоп и сървърна виртуализация.

По 6.1.3

Библиотечният фонд на ВВМУ се поддържа от Библиотечно-информационния център (БИЦ), който е звено в структурата на училището и осигурява библиотечното, научно-информационното и библиографското обслужване на академичния и студентския състав. БИЦ обезпечават научното комплектуване и организиране на библиотечния фонд, съобразно с

програмите и планове за учебната и научно-изследователската дейности. При обща площ 930 кв.м., библиотечната площ на 100 студенти (средно приравнен брой) е 42,8 кв. м., а броят места в библиотеките на 100 студенти (средно приравнен брой) е 2,7. Наличният библиотечен фонд през 2020 г. е 122 660 библиотечни единици.

Основният фонд включва справочна, научна и художествена литература, разположена в читалните зали и заемната. Учебният фонд съдържа учебници по изучаваните дисциплини, сборници със задачи, ръководства за практически занятия, лабораторни упражнения и курсови проекти. Фондът поддържа повече от 900 заглавия, като автори на половината от тях са преподаватели от училището. Служебният фонд се състои от специализирани ведомствени издания на Министерството на отбраната и издания на Международната морска организация - ИМО.

Към момента фондът периодика включва общо 58 заглавия. От тях редовен абонамент за значими за специалността периодични издания се поддържа за: НАТО и България, Военен журнал, Българско списание по психология, Военна медицина, Списание на БАН, Стратегии на образователната и научна политика, Зарубежно военное обозрение, Морской сборник, Naval Forces, Ocean News and Technology Magazine, Sea Technology Magazine. Библиотечният фонд на библиотеката на ВУ разполага с не малък по брой специализирана литература по ПН 9.1 Национална сигурност, предимно в областта на морската сигурност.

Предоставена е възможност на академичния състав на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, както и на обучаемите от всички категории, свободно да използват световните научни библиотеки EBSCO, Science Direct, Scopus и Web Of Knowledge от територията на БИЦ чрез наличните за свободно използване компютърни места или чрез безжичната мрежа и собствените им преносими компютри. Внедрена е нова автоматизирана библиотечна система, достъпна до всички потребители на информация, в т.ч. и извън територията на училището. Броят на работните места в центровете на ВУ (компютърни зали, интернет зали, библиотеки и др.) на 100 студенти (средно приравнен брой) е 26,6.

По 6.1.4

ВВМУ провежда дистанционно обучение съгласно изискванията на Правилника за учебната дейност. Инсталирани са и се използват две независими Интернет базирани информационни платформи - “e-Learning Shell” и “Moodle”. През 2019 год. Академичният съвет приема „Правила за дистанционно обучение във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Платформата “e-Learning Shell” е организирана и се използва като електронна библиотека за осигуряване на учебни материали в електронен вид: графици, въпросници, презентации, учебници, ръководства и др. Системата е регистрирана в националната мрежа от виртуални библиотеки към Българския виртуален университет. Платформата за дистанционно обучение “Moodle” осигурява създаването на пълноценни електронно-базирани курсове. Чрез нея докторанти и студенти имат достъп до учебно съдържание в електронен вид, могат да провеждат практически занятия и семинари и да бъдат изпитвани чрез система от тестове. През 2016 г. и 2017 г. всички преподаватели от училището са преминали специализирано обучение за работа в среда “Moodle”.

По 6.1.5

За нуждите на академичния състав и студентите във ВУ е осигурен лицензиран софтуер на системата на Microsoft за обемно лицензиране Volume Licensing Services Center. Налични за използване са две лицензионни споразумения. ВВМУ е страна по договор за предоставяне на продукти, които са в допълнение на лицензионното споразумение за използване на учебните курсове на Microsoft, достъпни чрез програмата Microsoft Imagine Academy. Лицензионното споразумение за обемно лицензиране е на базата на договор между Министерството на образованието и науката и фирма Microsoft и се предоставят програмни продукти на всички легитимни висши училища в страната. Общият брой на всички достъпни за използване програмни продукти е 654. Предоставените програмни системи за офис приложения са 84, различни версии на операционната система Windows – 87, различни версии на Windows Server – 30, Core Infrastructure Server – 6, Cloud Platform

Suite – 2 и други. Училищните информационни центрове се използват активно както от обучаемите, така и от преподавателите в допълващ електронен тип обучение, което разширява възможностите за използване на иновативни средства за образование.

По 6.1.6

Спецификата на профилиращите дисциплини в ПН 91.1. определя два вида материали, които да се използват в процеса на обучение – основи на дисциплината, базирана на съответната правна или концептуална рамка и актуални проблеми, инициращи съвременните тенденции на развитие. Основите на дисциплините са осигурени с учебни пособия и материали на хартиен и/или на електронен носител. Тъй като факторите на средата за сигурност се променят динамично, преподавателския състав следи непрекъснато развитието в съответните области, като актуализира и допълва най-новата (актуална) информация като материалите се издават в периодични издания и сборници от конференции.

Участието в целеви курсове повишава осведомеността на преподавателския състав, като в този случай информационната обезпеченост на обучаемите е гарантирана чрез придобитите пособия, презентации и информационни източници в глобалната мрежа. В това число се включва и предоставеният от МОН лицензиран достъп до базите с данни ISI Web of Knowledge, Science Direct, Scopus и ProQuest, осигуряващи също актуална информация.

По 6.1.7.

ВУ разполага с необходимата материално-техническа база, осигуряваща нормално протичане на обучението на студентите със специални образователни потребности. С преобразуването на профила на обучението на морски командни кадри за цивилния сектор от военен към граждански и въвеждането на специалности, не изискващи специални норми за физическото състояние на обучаемите като „Мениджмънт на водния транспорт“, „Експлоатация на флота и пристанищата“, „Технология на кораборемонта“, „Логистика“ и “Информационни и комуникационни технологии в морската индустрия”, стартира поетапното добавяне на съоръжения към образователната инфраструктура осигуряващи достъп на студенти със СОП.

По 6.1.8

Изградената във ВВМУ Система за административно обслужване е стабилна и добре структурирана. За по-добро взаимодействие и обслужване на студентите са изградени нови фронтфиси на деканатите предоставящи по-големи възможности за административно обслужване на студентите. Отдел „Учебна дейност“ подпомага решаването на въпросите, свързани с учебно-образователните процеси. Обслужването на курсантите е аналогично, като в него участват още командирите на подразделения, службите за логистично осигуряване и кадровото отделение на училището.

Утвърдена добра практика във ВВМУ е да се наемат студенти на граждански договор за водене на определени административни дейности, което води до по-добра организация на административното обслужване. Помощници-студенти с договори се наемат за оказване на специфична помощ в отделни катедри и отдели. За подобряване на административната работа и взаимодействието с чуждестранните студенти се наемат на граждански договори хора, при което се получават много добри резултати в комуникацията и изпълнението на поставени задачи в чуждоезиковото обучение. Сключените договори за разглеждания период са над 120.

Обобщени констатации по критерий 6.1:

1. За стартиране на обучение в ПН. 9.1 Национална сигурност във ВВМУ е осигурена непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската и спортни дейности.
2. Осигурена е достатъчна аудиторна и лабораторна площ за учебна заетост на всички студенти, обучавани в професионалното направление, съгласно изискванията.
3. Във ВУ съществува стабилна среда за електронно подпомагане на обучението.
4. Нормативно регламентирано е академичното и административното обслужване, подпомагащо обучението на студентите.

СТАНДАРТ 7. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Критерий 7.1 Планирана организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите.

По 7.1.1.

Във ВВМУ е разработена и се прилага система за оповестяване на информацията, свързана с учебните ресурси, възможностите за кариерното развитие на студентите и очаквания на потребителите за подготовката на завършилите специалностите в професионалното направление. За кариерното развитие на своите обучаеми ВУ активно търси и сключва договори за съвместна работа, включително и чрез създаване на общи програми с български и чуждестранни университети. В Кариерния център на училището се съхранява базата от данни за всички потенциални работодатели на випускници. Оповестяването на очакванията на бъдещите потребители към подготовката на завършилите специалностите от професионалното направление 9.1. Национална сигурност се извършва основно, както и понастоящем, по време на занятията и срещите с представителите на потенциалните потребители в сектора, с които има установени трайни контакти и с тези, с които се установяват нови такива. Квалификационната характеристика за специалността „Регионална и национална морска сигурност“ е изпратена до институции, с които ВВМУ поддържа трайни контакти и/или има съвместна дейност.

По 7.1.2.

Във ВВМУ функционира система за връзка с алумни с цел проследяване на тяхната реализация и проучване на мнението им. Отпечатани са два Алманаха на възпитаниците на Морско училище за периода от 1881 г. до 2010 г. в които са вписани всички алумни, завършили училището през този период. Много полезни в това направление са тесните връзки и постоянни контакти на училището с „Асоциация на възпитаниците на Морско училище“ Към 2016 г. в нея членуват над 1100 алумни от страната и чужбина. Информация за завършилите се получава от сайта на Асоциацията, от издаваните от нея печатни издания, както и на традиционните юбилейни и годишни срещи на випускниците на училището.

По 7.1.3.

На разположение на преподавателите в катедрите на електронен или хартиен носител (като периодика в БИЦ) са актуалните дейности и анализи на най-авторитетните международни и национални организации в сферата на сигурността, както и учебни планове и програми по предлаганите специалности на други висши училища. Те отчитат динамично променящите се изисквания за подготовка на специалисти в ПН 9.1 и са използвани при подготовката на настоящия проект.

Актуалността на предлагания учебен материал се гарантира и с провежданото постоянно синхронизиране в катедрата на съдържанието на учебните програми със съответните курсове от академичните програми на CMDR CoE, ESDC, EMILYO, както и тяхното активно бъдещо използване в учебния процес.

Във ВВМУ “Н. Й. Вапцаров” е изградена необходимата организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите.

Обобщени констатации по критерий 7.1:

1. Във ВУ има необходимите условия, гарантиращи ефективното управление на разнородната информация. Въведените методи за регистриране и анализ на информацията удовлетворяват нуждите на преподавателите, студентите и административния апарат по управление на информацията свързана с обучението и професионалната реализация на студентите от ВУ.

2. На студентите е осигурен достъп до цялостната информация свързана с наличните учебни планове и курсове по всички специалности.

3. Във ВУ са създадени условия за използване на информационните системи за обучение по ПН 9.1 Национална сигурност.

СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Критерий 8.1. План за публикуване на ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление

По 8.1.1.

ВВМУ предоставя актуална и пълна информация за всички специалности на официалния сайт на училището www.naval-acad.bg. Поместена е информация и за катедрите, преподавателите, профилиращите учебни дисциплини, възможностите за реализация и друга полезна информация. От сайта студентите получават и информация за предстоящи срещи с потребителите на кадри, презентации на фирми, обяви за квалификационни курсове и др.

На сайта на ВУ са обособени раздели „Прием“ и „Обучение“. В тях е включена цялата информация за: образователно-квалификационните степени; професионалните направления и специалностите които се предлагат и информация за датите на провеждане на кандидатските изпити и необходимите документи.

В секцията „Информационен център за обучаеми“ на училището, е налична информацията за: всички графици със семестриалните и поправителните изпити (за улеснение на потребителите информацията е разделена по факултети и по семестри); разписание на занятията, с възможности за филтриране по класни отделения, преподаватели и лаборатории/лекционни зали.

По 8.1.2.

Във ВВМУ е осигурена информация за „жизнения“ цикъл на обучението на студентите, като ежегодно се издава наръчник на студента, в който са описани подробно правата, задълженията и важните процедури свързани с обучението.

В началото на своето обучение курсантите преминават 30-дневен курс за усвояване и приспособяване към военния режим на живот, а студентите - двудневен адаптационен курс по специално разписание, предхождащ началото на семестъра. Занятията за двете категории обучаеми са почти идентични и насочени към запознаване със специалността и методите на обучение в системата на висшето образование, като се запознават с Правилника на ВВМУ, учебните планове, учебните дисциплини, профилиращите катедри, тюторите, учебното разписание, техническите средства за обучение, организацията на учебната практика и системата за административно и логистично осигуряване.

По 8.1.3.

ВВМУ е оповестил условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация на обучаемите чрез официалния сайт и в рекламните материали за училището.

Срещите с работодатели се провеждат с активното участие на студентите, като тези мероприятия са ориентирани към възможностите за реализацията им в професионалното направление и конкретните изискванията към подготовката. Катедрите полага постоянни усилия за разширяване на тези контакти, като целенасочено се използват експертите от практиката привлечени като лектори в редовния учебен процес. Положителна тенденция през последната учебна година е увеличени броя на публичните лекции с представители на фирми разработващи специализиран софтуер в областта на всяко от професионалните направления.

По 8.1.4.

ВВМУ регулярно отчита броя на дипломираните курсанти и студенти към броя на приетите. За последните 6 години броят завършилите курсанти съответства на 100 % на броя на постъпилите. При студентите, до 2012 г., приемът се осъществяваше след приемен изпит. Към края на 2012 г. дипломираните представляваха над 61% от кандидатствалите. След 2012 г. приемът се извършва по документи и дипломираните студенти варират между 40 и 50%, като през 2016 г. те съставляват над 58 % от постъпилите.

В процес на разработване от 2019 г. е платформа, чрез която, след получаването на дипломата си, всеки завършил ВУ ще бъде регистриран. Платформата ще позволява да се

проследява кариерното развитие на обучаемите с подробности за професионалната реализация.

По 8.1.5.

ВВМУ популяризира резултатите от дейността на академичния състав, докторантите, студентите и курсантите се извършва посредством: организиране и провеждане на научни семинари, сесии и ежегодни научни конференции и сесии на ВВМУ, където те участват с доклади, съобщения и презентации. В периода (2016- 2020г.) във ВУ са организирани и проведени общо 32 научни конференции и семинари, 16 от които са с международно участие.

Сериозно се стимулира през последните години и участието на академичния състав в авторитетни конференции и списания в страната и чужбина. Във ВВМУ е разработена софтуерна платформа за Отчет на публикационната дейност на преподавателския състав. Задачите на платформата са да поддържа и модернизира наукометрична база данни с научните публикации и техните цитирания, регистрация на преподавателския състав в индексите за научно цитиране: SCOPUS, WoS и RSCI, да поддържа индексите към официалната афилиация на ВВМУ и да поддържа в актуално състояние научните публикационни активи в „Регистъра за научна дейност на Република България“.

По 8.1.6.

Във ВВМУ са осигурени и публично оповестени условия за мобилност на студентите, описани в „Правила за организиране на студентската мобилност и на системата за натрупване и трансфер на кредити във ВВМУ“. Външната мобилност на студентите и докторантите по международни програми се оповестява и координира от Кариерния център на ВУ. Програма „Еразъм +“ се използва с цел подпомагане усилията на училището за ефективно оползотворяване на потенциала на неговите студенти и преподаватели. През периода 2016 - 2020 г. по програма „ЕРАЗЪМ +“ във ВУ са сключени и се изпълняват договори за преподавателска и студентска мобилност с 48 висши учебни заведения от Европа.

Обобщени констатации по критерий 8.1:

1. ВВМУ публикува ясна, обективна, актуална и достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението. Съществува система за популяризиране на своевременна и пълна информация за образователната и научноизследователската дейност. Осигурена е обективна информация за „жизнения“ цикъл на обучението на студентите.

2. Във ВУ периодично се обявяват условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация, изградена е система за популяризиране на научната продукция и творческите изяви на студентите и на преподавателите. Кариерния център оповестява редовно условията за мобилност на студенти и преподаватели.

СТАНДАРТ 9: ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 9.1 ВУ извършва регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно развитието на научните знания и технологии, при обучението по професионалните направления.

По 9.1.1.

ВВМУ е осигурил текущ мониторингът на програмите с участието на преподавателите, обучаемите и потребителите на кадри, като резултатите ежегодно се отразява в годишните доклади на Деканите на факултетите и в годишния доклад на Началника на ВВМУ. Ежегодно се актуализира училищната политика по отношение на образователния процес, осъвременяват се методите за обучение както и материално-техническата база.

В контекста на тази практика факултетния съвет, на свое редовно заседание е обсъдил възможностите за откриване и развитие на обучение на студенти в ОКС „бакалавър“ в Професионалното направление 9.1. Национална сигурност. В резултат на обсъждането е

направен извод, че във ВУ и ФН има необходимите условия за кандидатстване за получаване на разрешение за това от НАОА.

Във ВВМУ е изградена, поддържа се и успешно функционира система и организация за проучване на студентското мнение, професионалната реализация на завършилите студенти и очакванията на работодателите по отношение на качеството на обучението и образователния продукт. Актуалността на учебните програми се осъществява и чрез тяхното синхронизиране със съответни учебни програми от академичните курсове на сродни ВУЗ в сферата на сигурността.

По 9.1.2

Мониторингът на успеваемостта на обучаваните във ФН студенти се извършва чрез проследяване и анализ на професионалното развитие на завършващите факултета студенти чрез анкети на книжен носител или в електронен вариант. В края на всяка учебна година във ВУ, в рамките на Системата за управление на качеството, се прави подробен анализ на броя на дипломираните курсанти и студенти към броя на приетите по специалности във факултетите. Анализът се обсъжда и приема от Академичния съвет и докладва пред Общото събрание на ВУ.

Обобщени констатации по критерий 9.1:

1. Във ВУ се извършва регулярен мониторинг и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението в различните професионални направления.

2. ВВМУ има добре работеща система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес. Ежегодно се планира и се провежда целесъобразна дейност за отразяване на успеваемостта на обучаемите, както и на предприетите мерки за нейното повишаване.

СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 10.1. Планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление.

По 10.1.1.

Във ВВМУ дейностите по самооценяване и външни оценки се осъществяват в рамките на процедурите за институционална и програмна акредитация и на цикличното външно оценяване на качеството на учебните програми на всички професионални направления осъществявано чрез периодични проверки и външни одити.

Външно оценяване на качеството във ВУ е насочено към проверка ефективността на цялостната дейност и се извършва в рамките на външните одити по системата за управление на качеството във ВВМУ, провеждани от Lloyd's Register Quality Assurance (LRQA), като обхващат сертифициране, валидиране, верификация и обучение в широк спектър от стандарти.

ВВМУ осъществява циклично външно осигуряване на качеството на учебните програми на всички специалности чрез периодични проверки и одити от Европейската комисия по морска безопасност, Министерство на отбраната, Изпълнителна агенция „Морска администрация“ и Щаба на Военноморските сили, свързани с подготовката на бъдещите флотски офицери. В своята ежедневна дейност катедрите прилагат установеният във ФН стандарт за сътрудничество за иновации, обмен и споделяне на добри практики

По 10.1.2.

ВВМУ насърчава обменът на преподаватели от други ВУЗ чрез максимално използване на програмата Еразмус +, в частта за преподавателската мобилност, както и по линия на КД2, където училището участва в проект (MINE-EMI) и е подало предложения за участие в девет международни проекта. ВУ поддържа редовен обмен на преподаватели с морски университети от Румъния, Полша, Хърватска, Турция, Белгия, Словакия, Украйна, Русия, Гърция и др. През отчетния период преподаватели от виртуалната катедра са

участвали активно в преподавателска мобилност, с цел изнасяне на лекции, като са реализирани общо 13 мобилности.

Във ВВМУ анализът на състоянието на пазара на труда в България и тенденциите на промени в него е непрекъснат процес, чрез използване на следните източници на данни които са на разположение на всички студенти: Дирекция „Морска администрация“-Варна, публично обявените работни места от менинговите фирми, ДП „Пристанищна инфраструктура” и ВМС и др.

По 10.1.3.

Традиция във ВВМУ е участието на бъдещите работодатели в мониторинга, прегледа и ревизията на учебните програми. При провеждането на държавни изпити, както и в самите държавни изпитни комисии, участват представители на ИА „Морска администрация“ или представители на морския бизнес и заинтересовани страни. В изпитните протоколи за държавни изпити и защиты на дипломни работи са предвидени полета за отразяване на качеството на обучението, критични бележки и предложения за подобряване на подготовката на студентите випускници.

Чрез използването на хонорувани и гост-преподаватели от други ВУ и специалисти от практиката в учебния процес и изпитните комисии се извършва не само мониторинг на процеса на обучение и съответно на качеството на прилаганата програма, но се дават и насоки за нейното изменение и осъвременяване.

По 10.1.4.

Настоящият доклад съдържа констатации за оценяване на проект за откриване на професионалното направление 9.1. „Национална сигурност” и поради това няма планирани дейности за усъвършенстване на професионалното направление след САНК.

Независимо от горепосоченото във ВУ е установена практика изпълнението на препоръките на национални и международни органи за външно оценяване по отношение на качеството на акредитираните професионални направления. В резултат на външен одит от ЕМСА през 2014 година, ВВМУ ревизира учебните планове на акредитираните в училището специалности, като ги синхронизира с изискванията на промените в конвенцията STCW. Одитът, проведен от ИАМА през 2016 г, предизвиква промяна както в учебните планове, така и в учебните програми по отделните дисциплини. Като резултат е разработена и приета нова „Методика за разработване на учебна програма“, която отчита и часовете за подготовка по моделните курсове на ИМО. Всички програми по дисциплините включени в учебните планове за обучение на студенти в ПН 9.1. се подготвени по модела на тази методика.

Обобщени констатации по критерий 10.1:

1.Във ВВМУ е създадена система и се извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по ПН, чрез въведените процедури за вътрешен и външен одит.

2. Развитieto на ВУ се осъществява в: условията на силен интерес към обучението в професионалните направления Комуникационна и компютърна техника, Транспорт, корабоплаване и авиация, регулираната специалност от Военно дело. В отговор на засиления конкурентен натиск в обучението на студенти по ПН 9.1.Национална сигурност в страната ВУ е създадо собствен академичен състав в областта на Националната и регионалната морска сигурност.

3.Мненията на потенциалните работодатели по ПН 9.1. са документирани, а предложенията систематизирани като, преподавателите във ВУ са запознати с резултатите, които са достъпни при обсъждане на учебните планове по различните специалности.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Силни страни на ВВМУ във връзка с проект за обучение в ПН 9.1.“Национална сигурност“ са както следва:

- Приета стратегия за развитие на ПН 9.1 в пълно съответствие с мисията на ВВМУ и актуалните образователни тенденции в обучението по национална сигурност;
- Натрупан много сериозен образователен потенциал като основно висше училище в страната, което подготвя специалисти за Военноморските сили и специфичен фокус на обучението върху морската сигурност;
- Сформирана виртуална катедра „Морска сигурност”, която включва ядро от преподаватели с хабилитация в ПН 9.1. и с висока публикационна активност;
- Наличие на много добре развита материална база и високотехнологична уникална инфраструктура за симулация - „Военноморски тактически симулатор”, Център за интегрирано управление на бреговата зона” и „навигационните“ симулатори, симулационен център за борба с рисковете и лаборатория за „Киберсигурност“.
- Наличие на академичният състав с богат опит в областта на обучението и изследванията в ПН 9.1. с изградени практики за използване на съвременни интерактивни методи на преподаване;
- Специфичен профил на учебната програма - широка теоретична подготовка с акцент върху компонентите на сигурността, свързани с морето; високи изисквания към личностните и лидерските качества; подготовка за работа във високотехнологична среда.
- Много добре балансиран учебен план по отношение на семестриалната и седмичната аудиторна натовареност. Осреднената семестриална аудиторна заетост е 296 часа (22 часа седмично).
- Отличителна характеристика на учебните планове са морския лагер и практически стаж в институции, насочени към придобиване на практически умения и прилагане на теоретичните знания в реална среда и различни равнища на управление на морската сигурност.
- Професионалната квалификация на завършващите ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър” ще бъде „Защита на националната сигурност”;
- Добра обезпеченост за обучение в професионално направление 9.1 Национална сигурност - 18 хабилитирани преподаватели (професори и доценти), 1 главен асистент (с ОНС доктор) и трима старши преподаватели от които единия е с ОНС доктор, като 17 от хабилитираните лица са на ОТД, а 1 е на втори трудов договор.
- Академичен профил на ВВМУ в модерните технологии и прилагане на иновации, съвременни методи и средства в преподаването и обучението;

Възможности на външната среда:

- Идентифицирана необходимост на трудовия пазар от много добре подготвени специалисти в областта на морската сигурност;
- Възможност за участие на академичен състав и обучаеми в научноизследователска и проектна дейност, както и многобройни възможности за образователна и преподавателска мобилност;
- Възможности за провеждане на практика в реални условия на морския и речния бизнес, пристанищната инфраструктура и администрацията на Варненска, Бургаска и Дунавските области;
- Възможност да се подготвят местни кадри, които да се занимават с регионалните рискове и заплахи в крайбрежните райони на страната;
- Ясно заявена подкрепа на образование в ПН 9.1 от над 20 ключови национални и регионални институции, в това число МО, МРРБ, ИА „Морска администрация”, Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура”, областни управители на области Варна, Русе, Бургас и др.

На базата на констатациите за резултатите от извършеното оценяване Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана предлага на Акредитационния съвет да утвърди капацитет на обучаемите по специалности „Национална и регионална морска сигурност“ в ОКС „бакалавър”, редовно обучение и специалност „Мениджмънт на националната сигурност“ - ОКС „магистър”, редовна и задочна форма на обучение **в професионално направление 9.1. „Национална сигурност” във ВВМУ - общо 700 обучаеми, от които ОКС „бакалавър”- 600 и „магистър”- 100 в редовна и задочна форма на обучение.**

IV. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

Препоръка 1.

ВУ да увеличи броя на хабилитираните преподаватели и такива с ОНС „доктор“ в Професионално направление 9.1. Национална сигурност, както и на изявени преподаватели по практическите дисциплини.

Срок: постоянен

Препоръка 2.

ВУ да създаде щатно учебно звено (катедра) натоварено с отговорности по осъществяване на учебна и научноизследователска (художествено-творческа) дейност в Професионално направление 9.1. Национална сигурност

Срок: До началото на академична година 2021/2022

Препоръка 3.

ВУ да предприеме действия за сключване на договори с институции, и организации за провеждане на практически занятия и стажове в Професионално направление 9.1.

Срок: постоянен

Председател на ПК:

проф. д.ик.н. Гошо Петков